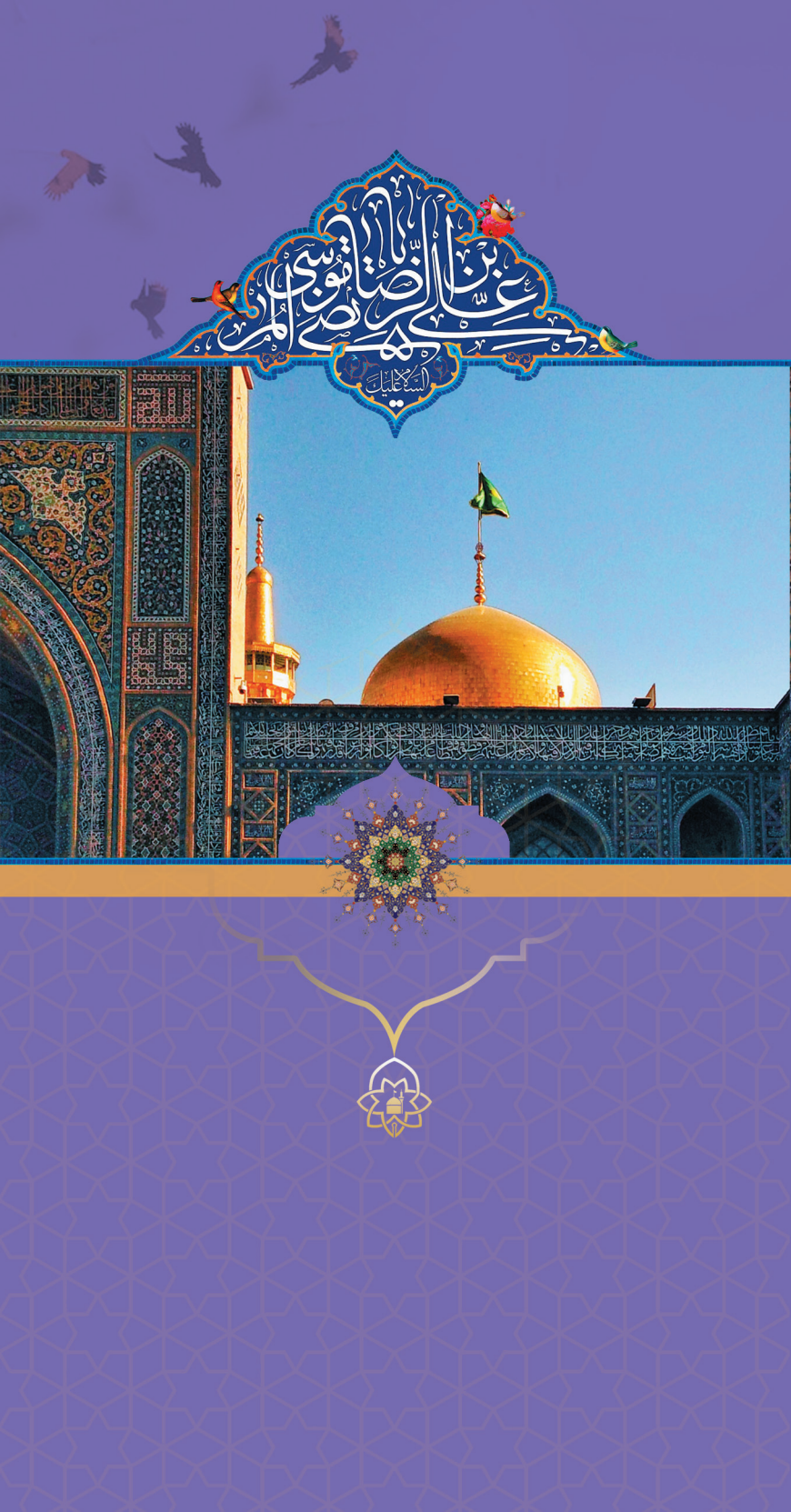

رحمت الله عليه :

امام خمینی

وصیت اینجانب آن است که در همه اعصار خصوصاً در عصر حاضر که نقشه‌ها و توطئه‌ها سرعت و قوّت گرفته است، قیام برای نظام دادن به حوزه‌ها لازم و ضروری است؛ که علما و مدرسین و افاضل عظیم‌الشأن صرف وقت نموده و با برنامه دقیق و صحیح، حوزه‌ها را و خصوصاً حوزه علمیه قم و سایر حوزه‌های بزرگ و با اهمیت را در این مقطع از زمان از آسیب حفظ نمایند.

مقام معظم رهبری مدظله العالی:

نفس اهتمام به مسائل مربوط به حوزه و نشستن آقایان به منظور تصویب قوانین و مقررات برای اداره حوزه یکی از مراحل بسیار مهم به حساب می آید. اگر حوزه‌ای به این عظمت و با آن مقاصد اساسی و مهم برخوردار از جمعی نباشد که دور هم بنشینند و برای تنظیم امورش همفکری و مشورت کنند و تصمیم بگیرند و ابلاغ نمایند، خلأ عجیبی ایجاد می شود بحمدالله امروز چنین خلأیی پر شده و باید خدا را شکر کرد.

۱۳۷۲/۱۲/۱۶

مشخصات سند	تنظیم و ویرایش	دریافت کنندگان سند
۱. تاریخ تنظیم و ویرایش: ۱۴۰۰ ۲. تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۴/۰۲ ۳. تاریخ ابلاغ: ۱۴۰۰/۰۶/۱۶ ۴. شماره مصوبه و سند: ۳۵۳/۱۱۸۳۸۲۵	۱. تنظیم: دفتر طرح و برنامه دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان; ۲. ویرایش: دفتر طرح و برنامه دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان.	۱. دفتر مقام معظم رهبری (مستفاد) ۲. دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان; ۳. مدیر حوزه علمیه خراسان; ۴. دبیرخانه شورای عالی حوزه‌های علمیه (قم); ۵. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه (قم); ۶. شورای عالی انقلاب فرهنگی; ۷. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی; ۸. مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی.

تأیید کنندگان سند

این اساسنامه در جلسه صد و سی و سوم شورای عالی
حوزه علمیه خراسان در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۲ به تصویب رسید.

محمدباقر فرزانه
عضو محترم شورا و دبیر شورای عالی

امضاء و تاریخ

فهرست

- مقدمه ۷
- ماده ۱. تعاریف ۷
- ماده ۲. مأموریت ۸
- ماده ۳. اهداف ۸
- ماده ۴. ترکیب شورای گسترش ۹
- ماده ۵. شرح وظایف ۹
- ماده ۶. فرآیند انجام کار ۱۰
- ماده ۷. شیوه‌نامه برگزاری جلسات ۱۱
- ماده ۸. جایگاه ساختاری شورای گسترش ۱۱
- ماده ۹. اعتبار مصوبات شورای گسترش ۱۱
- سیاست‌های گسترش حوزه علمیه خراسان ۱۳
- مقدمه ۱۵

مقدمه

مسئولیت خطیر حوزه علمیه خراسان در تفقه، تبلیغ و اقامه دین، نیازمند تدبیر و برنامه‌ریزی هوشمندانه است که با هماهنگی نهاد سیاست‌گذار و اجرا محقق خواهد شد. طبق اساسنامه شورای عالی، سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری درباره تأسیس و گسترش رشته‌های تخصصی، واحدهای آموزشی، جذب و پذیرش طلاب حوزه علمیه خراسان، از اختیارات و وظایف شورای عالی است.^۱ به‌منظور اجرای مصوبه شورای عالی مبنی بر ساماندهی ضوابط و مقررات مربوط به آن^۲، سیاست‌ها^۳ و اساسنامه^۴ شورای گسترش ارائه می‌شود.

۱. بند ۲۵ ماده ۷ اساسنامه شورا مقرر می‌دارد: تصویب تأسیس یا انحلال مراکز وابسته به حوزه از طریق شورای گسترش که شورای عالی تعیین می‌کند.

۲. مصوبه ۲۱۵ شورای عالی: دبیرخانه شورای عالی، آیین‌نامه شورای گسترش را با همکاری رئیس کمیسیون آموزش شورا و معاون آموزشی حوزه، تهیه و برای تصمیم‌گیری به شورای عالی ارائه نماید.

۳. دبیرخانه شورای عالی، سیاست‌های کلی گسترش در حوزه علمیه خراسان و اساسنامه شورای گسترش را مبتنی بر آن سیاست‌ها، حداکثر تا پایان اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰ به شورای عالی ارائه نماید و از ظرفیت کمیسیون‌ها نیز استفاده شود.

۴. مصوبه ۱۷۴ شورای عالی: آیین‌نامه شورای گسترش باهدف تهیه مقدمات امور اجرایی مربوط به تأسیس و انحلال مدارس و مراکز حوزوی اصلاح و در جلسه شورای عالی مطرح شود.

ماده ۱. تعریف

شورای گسترش جمعی از شخصیت‌های حقوقی حوزوی است که مرجع اصلی تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی جهت گسترش هوشمند، متوازن و اثربخش شامل:

الف: رشته‌های تخصصی مصوب؛

ب: واحدهای آموزشی؛

ج: جذب و پذیرش طلاب در حوزه علمیه خراسان می‌باشد.

تبصره: شورای گسترش تحت‌نظر «شورای عالی حوزه علمیه خراسان» عمل می‌کند و در این آیین‌نامه به‌اختصار «شورای گسترش» نامیده می‌شود.

ماده ۲. مأموریت

مأموریت شورای گسترش، تصمیم‌گیری درباره ایجاد و توسعه رشته‌ها، تأسیس یا انحلال مدارس و مراکز حوزوی و جذب و پذیرش طلاب است.

ماده ۳. اهداف

شورای گسترش برای تحقق اهداف ذیل تشکیل شده است:

الف: گسترش هوشمند و متوازن رشته‌های تخصصی و واحدهای آموزشی؛

ب: جذب و پذیرش افراد شایسته برای تحصیل؛

ج: زمینه‌سازی برای ارتقای اثربخشی و کارآمدی سیاست‌های گسترش.

ماده ۴. ترکیب شورای گسترش

اعضای شورا عبارت‌اند از:

۱. مدیر حوزه علمیه (رئیس شورا)؛
 ۲. دو نفر از اعضای شورای عالی یا دو نفر از شخصیت‌های حوزوی به پیشنهاد دبیر شورا و انتخاب شورای عالی؛
 ۳. رئیس کمیسیون تخصصی آموزش شورای عالی؛
 ۴. مسئول دبیرخانه شورای عالی؛
 ۵. معاون آموزش حوزه علمیه خراسان (دبیر شورا)؛
 ۶. مسئول دفتر امور مدارس خاهران (در صورت ضرورت و ویژه طرح مدارس خاهران)؛
- تبصره:** رئیس شورا می‌تواند در صورت لزوم از اشخاص ذی صلاح برای اظهار نظر (بدون حق رأی) در جلسات شورا دعوت کند.

ماده ۵. شرح وظایف

این شورا عهده‌دار انجام وظایف ذیل در چارچوب سیاست‌های شورای عالی است:

۱. برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره مسائل مربوط به توسعه، تأسیس یا انحلال مدارس، مراکز و مؤسسات حوزوی و ایجاد و توسعه رشته‌های تخصصی مصوب؛
۲. تدوین ضوابط، شاخص‌ها و استانداردهای ارتقای کمی و کیفی ایجاد، توسعه، تأسیس یا انحلال و رصد اثربخشی و کارآمدی آنها؛
۳. بررسی صدور هر نوع مجوز دائم یا موقت در خصوص توسعه و تأسیس مدارس و مراکز حوزه علمیه خراسان؛

۴. بررسی صدور هر نوع مجوز دائم یا موقت در خصوص توسعه رشته‌های تخصصی مصوب؛
۵. تصویب جلوگیری از ادامه فعالیت یا انحلال مدارس و مراکز حوزوی؛
۶. بررسی و تصویب ضوابط تعیین ظرفیت پذیرش در حوزه علمیه خراسان؛
۷. بررسی و تصویب اساسنامه مدارس، مراکز و موسسات حوزوی برای دستیابی به اهداف تعیین شده در اسناد بالادستی؛
۸. تصویب آیین‌نامه‌های مورد نیاز:
- الف: تأسیس و توسعه مدارس، مراکز و مؤسسات حوزوی؛
- ب: توسعه رشته‌های تخصصی مصوب؛
- ج: جذب و پذیرش طلاب.
۹. رایحه گزارش‌های فصلی و موردی به شورای عالی در خصوص اقدامات و روند اجرای صحیح مصوبات.

ماده ۶. فرایند انجام کار

درخواست اشخاص یا مراکز حوزوی توسط معاونت آموزش بررسی و به شورای گسترش ارایه می‌شود. این شورا، در صورت نیاز به کارشناسی بیشتر، درخواست‌ها را بر حسب موضوع و نوع، به بخش‌های مرتبط مرکز مدیریت یا سایر گروه‌های کارشناسی ارجاع می‌دهد. پس از اظهار نظر کارشناسی، درخواست‌ها در شورای گسترش طرح، بررسی، تصویب یا رد خواهد شد.

ماده ۷. شیوه‌نامه برگزاری جلسات

جلسات شورای گسترش با حضور رئیس و دوسوم اعضا، رسمیت می‌یابد و تصمیم‌های آن، با رأی موافق اکثریت نسبی حاضرین در جلسه، تصویب می‌شود. تبصره: نحوه تشکیل جلسات، رسیدگی به درخواست‌ها و امور داخلی شورا، طبق آیین‌نامه داخلی تعیین می‌شود.

ماده ۸. اجایگاه ساختاری شورای گسترش

این شورا یکی از شوراهای اقماری شورای عالی حوزه علمیه خراسان است و امور مالی و اداری مربوط به آن، زیر نظر «دبیرخانه شورای عالی» است.

ماده ۹. اعتبار مصوبات شورای گسترش

شورای گسترش شأن سیاست‌گذاری دارد و مصوبات آن پس از تأیید شورای عالی لازم‌الاجرا است.

این اساسنامه، در ۹ ماده و ۳ تبصره، در تاریخ
۱۴۰۰/۰۴/۰۲، جلسه ۱۳۳ شورای عالی حوزه علمیه
خراسان به تصویب رسید و مسئولیت هرگونه
تفسیر آن بر عهده شورای عالی حوزه علمیه
خراسان است.

سیاست‌های گسترش حوزه علمیه خراسان

دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان
اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰

مشخصات سند	تنظیم و ویرایش	دریافت کنندگان سند
۱. تاریخ تنظیم و ویرایش: ۱۴۰۰ ۲. تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۳/۰۵ ۳. تاریخ ابلاغ: ۱۴۰۰/۰۶/۱۶ ۴. شماره مصوبه و سند: ۳۴۷/۱۱۸۳۸۹۸	۱. تنظیم: دفتر طرح و برنامه دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان؛ ۲. ویرایش: دفتر طرح و برنامه دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان.	۱. دفتر مقام معظم رهبری (مستفاد) ۲. دبیرخانه شورای عالی حوزه علمیه خراسان؛ ۳. مدیر حوزه علمیه خراسان؛ ۴. دبیرخانه شورای عالی حوزه‌های علمیه (قم)؛ ۵. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه (قم)؛ ۶. شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ ۷. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی؛ ۸. مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی.

تأیید کنندگان سند

این سند در جلسه صد و سی و یکم شورای عالی
حوزه علمیه خراسان در تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۵ به تصویب رسید.

محمدباقر فرزانه
عضو محترم شورا و دبیر شورای عالی

امضاء و تاریخ

مقدمه

مهم‌ترین شأن شورای عالی حوزه علمیه خراسان، سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری برای راهبری امور این حوزه کهن است.^۱ لازمه سیاست‌گذاری موفق در دنیای امروز آینده‌نگری عالمانه است؛ همان دانشی که عهده‌دار شکل‌بخشی پیش‌دستانه، فعال و هوشمندانه در آینده است و از غافلگیری در مواجهه با طوفان سهمگین تغییرات شتابنده و پیچیده پیشگیری می‌کند.

«سیاست‌گذاری آینده‌نگر» رویکردی موفق و هوشمندانه است که با شناخت درست فرصت‌ها و تهدیدهای نوظهور در محیط پیچیده پیش‌رو، توانایی تصمیم‌گیری اثربخش و کارآمد را با کمترین هزینه و بیشترین آورده به ارمغان می‌آورد. شتاب تغییرات محیطی که به‌صورتی درهم‌تنیده رخ می‌دهد، فرصت بازخوردگیری، تجزیه و تحلیل و اعمال اصلاحات احتمالی را برای سیاست‌گذاران به‌شدت کاهش می‌دهد. سیاست‌هایی که آینده را تداوم روندهای فعلی و به‌دور از هر شگفتی و رویداد اثرگذار ارزیابی می‌کنند، شکست‌خورده و ناکارآمد هستند.

دبیرخانه شورای عالی پس از مطالعه و بررسی مأموریت‌ها و اهداف کلان اسناد بالادستی حوزه علمیه خراسان (اساسنامه شورای عالی، سند چشم‌انداز ۱۴۱۷ و نظامات جامع) اهداف^۱ و سیاست‌های گسترش را ارایه می‌نماید.

۱. فصل سوم اساسنامه شورای عالی حوزه علمیه خراسان، ساختار و تشکیلات.

سیاست‌های گسترش شامل دو بخش عمومی^۲ و اختصاصی^۳ است:

الف: سیاست‌های عمومی گسترش

۱. افزایش سرمایه اجتماعی، توان هدایت‌گری و پاسخگویی اجتماعی، به منظور ارتقای مرجعیت علمی حوزه علمیه خراسان؛
۲. شناسایی، ایجاد و تقویت مزیت‌های هویت‌ساز حوزوی و بومی حوزه علمیه خراسان؛^۴
۳. کارآمدی، روزآمدی و بومی‌سازی ضوابط و شاخص‌های گسترش و توسعه.

ب: سیاست‌های اختصاصی گسترش

۱. رشته‌های تخصصی:

الف: شناسایی و حمایت از افراد، گروه‌ها، مدارس و مراکز پیشگام و نوآور در عرصه کاربردی‌سازی علوم اسلامی-انسانی با ایجاد شبکه هم‌افزای نوآوران علمی، پژوهشی و تبلیغی؛^۵

ب: اولویت‌دهی به دانش‌ها و مهارت‌های میان‌رشته‌ای و کاربردی.^۶

۲. واحدهای آموزشی:

الف: اجرای سند آمایش جهت گسترش متوازن و عادلانه منابع و زیرساخت‌ها؛

ب: اولویت‌دهی به توسعه نرم‌افزاری و کیفیت‌محور بر توسعه سخت‌افزاری و کمیت‌گرا.

۳. جذب و پذیرش:

الف: جذب و پذیرش طلاب باانگیزه، باهوش، پرتلاش، توانمند، خلاق و نوآور، انقلابی، متدین و با تقوا.^۷

۱. شورای گسترش برای تحقق اهداف ذیل تشکیل شده است: ۱. گسترش هوشمند و متوازن رشته‌های تخصصی و واحدهای آموزشی؛ ۲. جذب و پذیرش افراد شایسته برای تحصیلی و ۳. زمینه‌سازی برای ارتقای اثربخشی و کارآمدی سیاست‌های گسترش.

۲. سیاست‌هایی که حاکم بر همه اهداف است.

۳. سیاست‌هایی که به برخی اهداف مربوط می‌شود.

۴. بیانیه ماموریت سند چشم‌انداز ۷۱۴۱.

۵. ویژگی‌های سند چشم‌انداز ۷۱۴۱.

۶. همان.

۷. ویژگی‌های سند چشم‌انداز ۱۴۱۷.